

ÚRAD VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Trnavská cesta 52
P.O.BOX 45
826 45 Bratislava

V Bratislave 11.3.2011

Stanovisko k povinnému očkovaniu

Úrad verejného zdravotníctva SR bol fyzickou osobou požiadaný o stanovisko, prečo Slovenská Republika nedodržuje "Dohovor o ľudských právach a biomedicíne" ktorý je pre nás záväzný, (konkrétne tie jeho časti, ktoré sú v konflikte so zákonmi/vyhláškami o povinnom očkovaní a taktiež v konflikte s Ústavou Slovenskej republiky). Taktiež chceli vedieť, prečo stále nekonáme na základe výsledku šetrenia podnetu Verejného ochrancu ľudských práv, ktorý preukázal že povinné očkovanie je protiústavné.

K uvedenému Úrad verejného zdravotníctva SR uvádza nasledovné stanovisko:

Podľa Čl. 13 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. ako vyplýva zo zmien a doplnení, vykonaných ústavnými zákonmi (ďalej len „Ústava SR“) povinnosť možno ukladať zákonom alebo na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd.

Povinnosť fyzických osôb podrobiť sa v súvislosti s predchádzaním prenosným ochoreniam povinnému očkovaniu, vyplýva z § 51 ods. 1 písm. d) zákona č. 355/2007 Z. z. (ďalej len „zákon č. 355/2007 Z. z.“).

§ 62 písm. a) zákona č. 355/2007 Z. z. splnomocňuje Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky na vydanie všeobecne záväzného právneho predpisu o podrobnostiach o prevencii a kontrole prenosným ochoreniam.

Vyhláškou č. 585/2008 Z. z. sa ustanovujú podrobnosti o prevencii a kontrole prenosných ochorení (ďalej len „vyhláška č. 585/2008 Z. z.“). Vyhláška nadobudla účinnosť 1.1.2009. Vyhláška bola menená vyhláškou č. 273/2010, ktorá nadobudla účinnosť 1.7.2010.

Vyhláška č. 585/2008 Z. z. v platnom znení nezakladá nové práva a povinnosti účastníkom konania a podané odvolanie ani na žiadne konkrétne ustanovenie, ktoré by zdôvodňovalo nesúlady platnej vyhlášky so zákonom č. 355/2007 Z. z., nepoukazuje.

V tejto súvislosti je potrebné poznamenať, že Legislatívne pravidlá vlády Slovenskej republiky schválené uznesením vlády Slovenskej republiky z 25.5.2010 č. 352 (ďalej len „legislatívne pravidlá“) (teda ešte pred novelizáciou vyhlášky č. 585/2008 Z. z., ktorej novela by určite reagovala na nejaké významné zmeny v legislatívnych pravidlách) v bode 23 ustanovuje, že ak návrh zákona predpokladá vydanie vykonávacieho právneho predpisu, splnomocnenie na jeho vydanie napríklad znie: „Podrobnosti o, ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá Ministerstvo....“; neukladá sa tu povinnosť „jednoznačného vymedzovania hraníc...“, v akých je prípustná úprava vo vyhláške.

Z uvedeného teda vyplýva, že vykonávací predpis a to vyhláška č. 585/2008 Z. z. je vydaná v súlade so zákonom a teda z tohto pohľadu nie je v rozpore s Ústavou SR.

Správne orgány a teda aj orgány verejného zdravotníctva sú povinné v konaní postupovať v súlade so zákonom a inými právnymi predpismi a v žiadnom prípade nie sú oprávnené skúmať súlad platných právnych predpisov s Ústavou SR.

K tvrdeniu, že: „prečo stále nekonáte na základe výsledku šetrenia podnetu Verejného ochrancu ľudských práv, ktorý preukázal že povinné očkovanie je protiústavné“ Vám uvádzame nasledovné:

V liste zo dňa 18. 1. 2011, č. ZO2655/2011-OL, doc. JUDr. Kandráč, CSc., verejný ochranca práv uvádza, že: „**očkovanie má podľa neho svoj význam a je dôležitým preventívnym nástrojom pri znižovaní vzniku a šírenia prenosných ochorení. Avšak podľa jeho vyjadrenia, nie je dostatočná legislatívna úprava povinného očkovania v SR.**“

Z uvedeného vyplýva, že tvrdenie o tom, že verejný ochranca práv povedal, že povinné očkovanie je protiústavné je zavádzajúce, nakoľko k vyhláseniu protiústavnosti povinného očkovania zo strany verejného ochrancu práv nedošlo a ani v súlade s Ústavou SR nemôže dôjsť, nakoľko by to bolo v rozpore s čl. 124 Ústavy SR. Jediným orgánom, ktorý je oprávnený rozhodovať o ústavnosti je Ústavný súd.

Úrad verejného zdravotníctva SR vyhovel žiadosti verejného ochrancu práv a momentálne pripravuje komplexnú novelu zákona č. 355/2007 Z.z., v ktorej bude okrem iného podrobnejšie upravená aj problematika povinného očkovania.

Je potrebné poukázať na list doc. JUDr. Kandráča, CSc., verejného ochrancu práv č. 1658/2010/VOP zo dňa 17.1.2011, na ktorý upozorňuje aj internetová stránka <http://www.slobodavockovani.sk/news/ombudsman-slovenska-pravna-uprava-povinneho-ockovania-je-protiustavna/>, v ktorom verejný ochranca práv uvádza aj nasledovné skutočnosti:

„Pokiaľ ide o samotnú povinnosť podrobiť sa očkovaniu a jej rozpor so základnými právami a slobodami, dovoľm si v tejto súvislosti uviesť, že touto otázkou sa zaoberal aj ústavný súd v Maďarskej republike, kde je očkovanie povinné. Ústavný súd Maďarskej republiky okrem iného vyslovil názor, podľa ktorého objektívne právne normy (ktoré sú záväzné pre každého) chrániace zdravie detí, nesmú byť zrušené kvôli subjektívnemu presvedčeniu rodičov. Právne povinnosti a zodpovednosť vyplývajúca z toho, že je niekto rodičom, je silnejšia než rodičovské práva, ktoré sú tiež zákonné, ale v tomto prípade sú zákonom obmedzené. Preto rodič, ktorý neumožní, aby jeho dieťa bolo zaočkované napriek lekárskeym odporúčaniam a právnej povinnosti, zbavuje dieťa jeho práva na fyzické a duševné zdravie na najvyššej úrovni a dokonca ohrozuje rovnaké právo ostatných členov spoločnosti.“

Dohovor o ľudských právach a biomedicíne v čl. 26 ods. 1 ustanovuje, že výkon práv a ochranných ustanovení, uvedených v tomto dohovore nebude podliehať iným obmedzeniam ako tým, ktoré predpisuje zákon a ktoré sú potrebné v demokratickej spoločnosti v záujme verejnej bezpečnosti, predchádzania trestnej činnosti, ochrany verejného zdravia alebo ochrany práv a slobôd iných.

Z uvedeného ustanovenia vyplýva, že povinnosť zabezpečiť povinné očkovanie ustanovená zákonom č. 355/2007 Z. z. nie je v rozpore s európskym dohovorom, nakoľko ide

o obmedzenie práv z dôvodu ochrany verejného zdravia, čo dohovor vo vyššie citovanom ustanovení pripúšťa.

Nerešpektovanie povinného očkovania môže ohroziť verejné zdravie nárastom počtu nebezpečných, život ohrozujúcich a často mrzačiacich ochorení, vyvolávajúcich komplikácie. Tieto ochorenia môžu končiť aj smrťou. Neočkovaná osoba nemá protilátky, je teda vnímavá voči infekciám a predstavuje tak vhodný terén pre vznik a šírenie epidémií v populácii a práve týmto šírením znamená ohrozenie verejného zdravia.

Z uvedeného je potrebné vyvodiť záver, že každé odmietnuté očkovanie znamená existenciu vnímavého jedinca, ktorý môže ďalej šíriť nebezpečné choroby a tým vážne ohroziť verejné zdravie.

Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky poznamenáva, že zákon č. 355/2007 Z. z. bol harmonizovaný s právom Európskej únie.

JUDr. Roman Soska, v. r.
vedúci Odboru legislatívy a práva